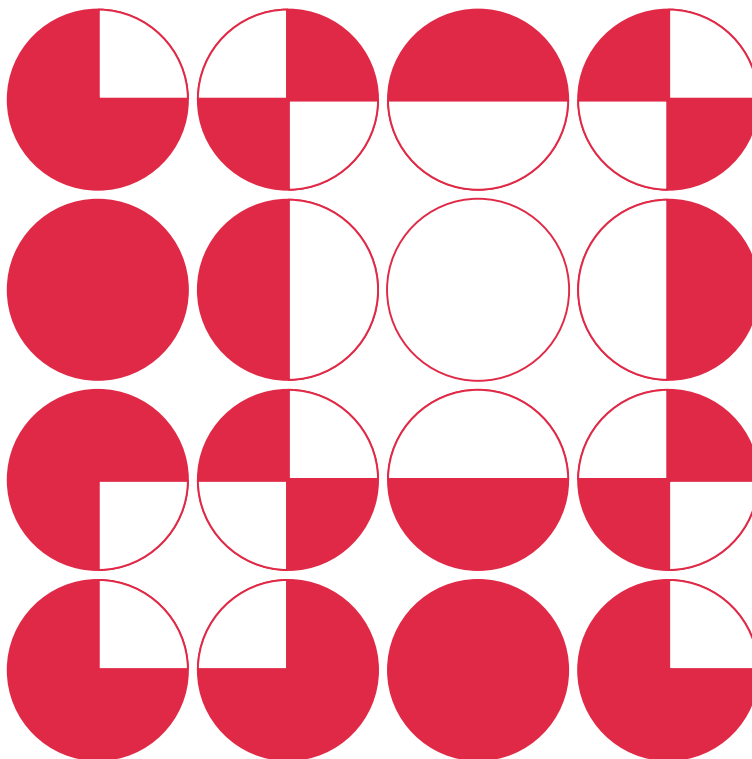

NARODOWE CENTRUM NAUKI

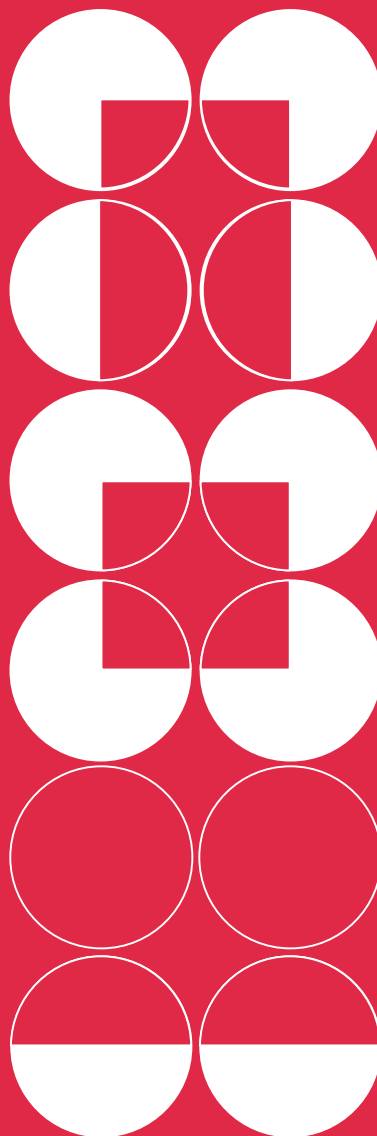
Narodowe Centrum Nauki

ul. Twardowskiego 16
30-312 Kraków
tel. +48 12 341 90 03
e-mail: biuro@ncn.gov.pl
www.ncn.gov.pl

- @NarodoweCentrumNauki
- @ncn_gov_pl
- NCN National Science Centre
- @NCN_PL
- @ncngovpl
- @ncn.gov.pl

Projekt/skład: Studio Graficzne PAPER CUT
Druk: Patent Druk

Zdjęcia: Łukasz Bera

Narodowe Centrum Nauki

Narodowe Centrum Nauki (NCN) to agencja wykonawcza powołana do wspierania badań podstawowych, czyli prac empirycznych lub teoretycznych podejmowanych przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjnego. Misją NCN jest podniesienie jakości i efektywności badań dzięki konkurencyjnemu systemowi przyznawania grantów oraz działanie na rzecz wzrostu znaczenia polskiej nauki na arenie międzynarodowej. Centrum regularnie ogłasza konkursy na projekty badawcze i działania naukowe. Nasz budżet w 2026 r. to niemal 1,68 mld zł na finansowanie badań podstawowych.

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki weszła w życie 1 października 2010 r. Centrum oficjalnie rozpoczęło działalność 4 marca 2011 r., a kilkanaście dni później ogłosiło pierwsze

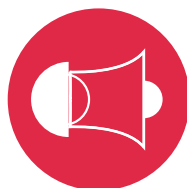
konkursy. Nadzór nad NCN sprawuje minister nauki i szkolnictwa wyższego, zaś za kształt konkursów odpowiada Rada składająca się z 24 wybitnych naukowców. Pracami biura kieruje dyrektor.

NCN finansuje badania podstawowe również w współpracy z zagranicznymi instytucjami wspierającymi naukę. Jest koordynatorem partnerstwa europejskiego Social Transformations and Resilience projektowanego w ramach programu ramowego Unii Europejskiej na rzecz badań i innowacji Horyzont Europa, sieci QuantERA oraz CHANSE przy wykorzystaniu środków Unii Europejskiej z programu Horyzont 2020 oraz koordynatorem działań krajowych w Europejskim Partnerstwie na rzecz Biodiversity Biodiversa+ współfinansowanym ze środków Komisji Europejskiej. Centrum jest również operatorem programu „Badania podstawowe” w IV edycji funduszy EOG i funduszy norweskich.

NCN w liczbach

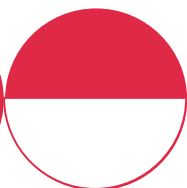
marzec 2011 – grudzień 2025

Konkursy krajowe*

169

ogłoszonych
konkursów

159

rozstrzygniętych
konkursów**

33 098

przyznanych
grantów

18,55

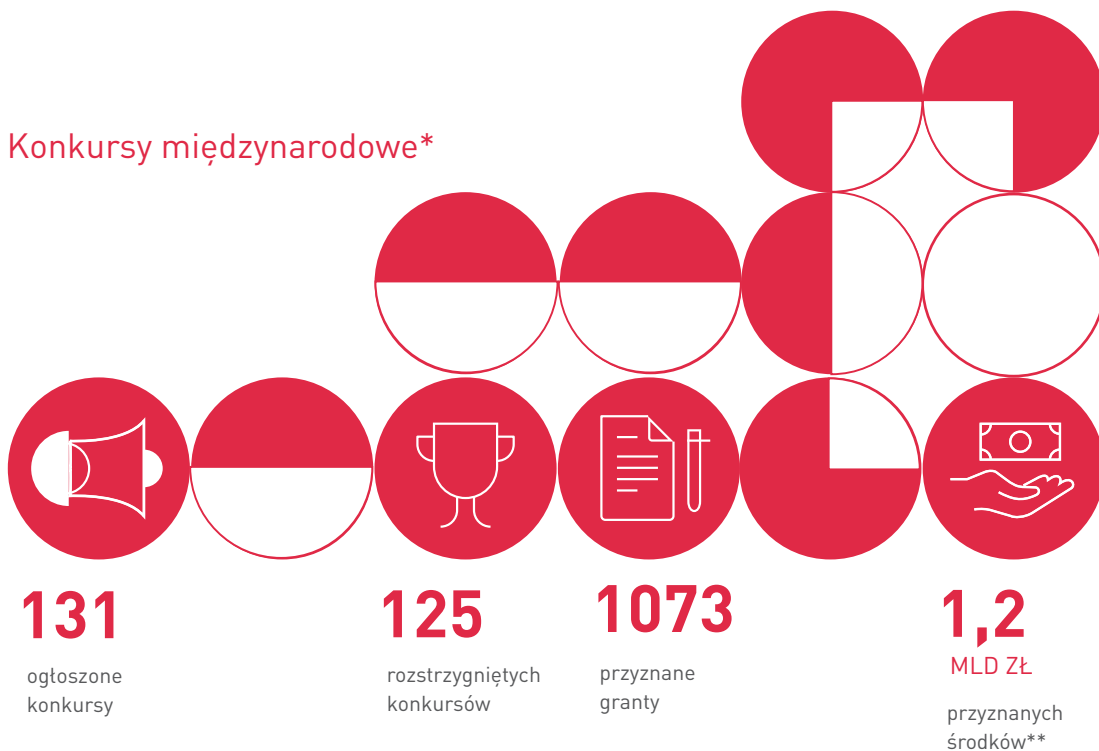
MLD ZŁ

przyznanych
środków

* Dane dotyczą konkursów krajowych z bieżącej oferty NCN, konkursów zawieszonych, konkursu SZYBKA ŚCIEŻKA DOSTĘPU DO FUNDUSZY NA BADANIA NAD COVID-19 oraz Specjalnego Programu dla ukraińskich naukowców, a także ścieżki OPUS LAP w obrębie konkursu OPUS. Liczba i kwota przyznanych grantów uwzględnia również granty przyznane z odwołania według stanu na koniec 2025 r.

** Liczba nie uwzględnia konkursów TANGO, które zostały rozstrzygnięte przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

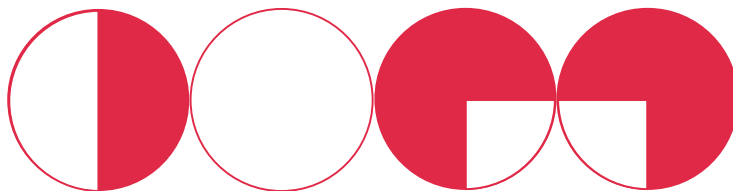
Konkursy międzynarodowe*

* Dane dotyczą konkursów dwu- i wielostronnych zorganizowanych w ramach współpracy międzynarodowej, konkursów POLONEZ i POLONEZ BIS dofinansowanych ze środków programu ramowego UE Horyzont 2020 w zakresie badań naukowych i innowacji na podstawie umów nr 665778 i 945339 w ramach Marie Skłodowska-Curie Actions, konkursów zorganizowanych w ramach tzw. funduszy EOG i funduszy norweskich, w tym specjalnego programu stypendialnego dla studentów i naukowców z Ukrainy nieposiadających stopnia doktora, konkursów ogłaszanych wraz z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA), konkursu ARTIQ oraz konkursów Dioscuri. Konkursy z naborem w trybie ciągłym, tj. Weave-UNISONO i IMPRESS-U, nie zostały uwzględnione w liczbie konkursów rozstrzygniętych, ale projekty sfinansowane w ramach tych konkursów wliczono do liczby przyznanych grantów i wysokości przyznanych środków.

** Podana kwota obejmuje zarówno wkład NCN, jak i środki Komisji Europejskiej. Wliczone zostały również wnioski zakwalifikowane do finansowania w konkursach Dioscuri. Kwota obejmuje finansowanie przyznane wg decyzji, bez uwzględnienia rezygnacji i odwołań.

Struktura organizacyjna

Dyrektor

kieruje działalnością Narodowego Centrum Nauki. Odpowiada za realizację zadań ustawowych i gospodarkę finansową Centrum oraz reprezentuje je na zewnątrz.

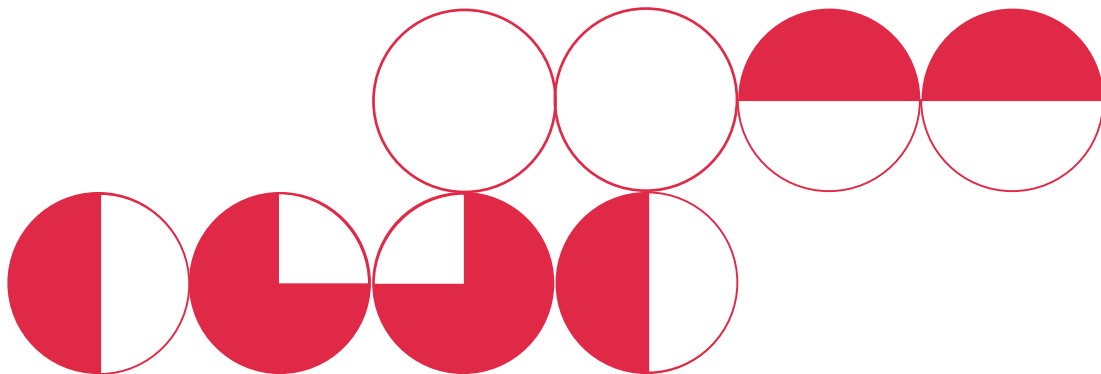
POZNAJ
DYREKCJĘ
NCN

Rada NCN

składa się z 24 naukowców reprezentujących różne dyscypliny nauki. Rada określa m.in. priorytetowe obszary badań podstawowych zgodnie ze strategią rozwoju kraju, warunki przeprowadzania konkursów na projekty badawcze i wysokość środków na nie przeznaczonych, a także ogłasza konkursy na stypendia doktorskie i staże po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Powołuje również członków zespołów ekspertów oceniających wnioski o finansowanie projektów badawczych.

ZOBACZ
SKŁAD
RADY

Koordynatorzy dyscyplin

odpowiadają za organizację prac zespołów ekspertów i przeprowadzanie konkursów na projekty badawcze i działania naukowe. Dbają o zapewnienie ich właściwego, bezstronnego i rzetelnego przebiegu. Koordynatorzy mają co najmniej stopień naukowy doktora i są wybierani w drodze otwartego konkursu. Pracują w trzech zespołach: nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu.

POZNAJ
NASZYCH
KOORDYNATORÓW

Biuro NCN

to część administracyjna Centrum, składająca się z kilku działów i kilkunastu zespołów, odpowiedzialnych za udzielanie informacji wnioskodawcom, obsługę konkursów na projekty badawcze oraz organizację posiedzeń zespołów ekspertów. Pracownicy biura zajmują się również bieżącym wsparciem grantobiorców realizujących projekty, zarządzają procesem podpisywania umów o finansowanie projektów, sprawują nadzór nad ich realizacją, podejmują współpracę międzynarodową w zakresie finansowania badań.

SKONTAKTUJ
SIĘ Z BIUREM

Konkursy NCN

Narodowe Centrum Nauki wspiera badania podstawowe, finansując projekty badawcze oraz działania naukowe wytonione w trybie konkursowym. W ofercie NCN znajdują się konkursy adresowane do naukowców na każdym etapie kariery, niezależnie od wieku i stażu. Mogą brać w nich udział również obcokrajowcy. Dokumentacja jest zawsze dostępna w języku polskim i angielskim, a we wniosku tylko pojedyncze sekcje trzeba wypełnić po polsku.

W ofercie znajdują się obecnie zarówno konkursy krajowe, jak i ogłaszane we współpracy dwu- lub wielostronnej z innymi agencjami finansującymi badania naukowe, a także szereg programów organizowanych przez duże konsorcja międzynarodowe, partnerstwa i sieci typu ERA-NET, których Centrum jest uczestnikiem.

Wnioski do NCN można składać w trzech obszarach tematycznych – grupach nauk:

nauki humanistyczne,
spoleczne i o sztuce

nauki ścisłe
i techniczne

nauki o życiu

Krajowe

REGULARNE

finansowane z budżetu NCN konkursy na projekty badawcze oraz działania naukowe, ogłaszane zgodnie z harmonogramem konkursów raz lub dwa razy w roku, skierowane do różnych grup badaczy

MINIATURA

SONATA BIS

PRELUDIUM

OPUS

SONATINA

MAESTRO

SONATA

OGŁASZANE WE WSPÓŁPRACY Z NARODOWĄ AGENCJĄ WYMIANY AKADEMICKIEJ (NAWA)

- POLSKIE POWROTY NAWA

Międzynarodowe

DWUSTRONNE

organizowane we współpracy z jedną zagraniczną instytucją finansującą badania naukowe, ogłaszane zwykle naprzemiennie, raz na dwa lata

SHENG

DAINA

PROGRAM WEAVE

konkursy na międzynarodowe projekty badawcze organizowane we współpracy z zagranicznymi agencjami finansującymi badania naukowe w oparciu o procedurę Lead Agency Procedure (LAP)

- WEAVE-UNISONO
- OPUS + LAP/Weave

WIELOSTRONNE

konkursy na projekty angażujące kilku międzynarodowych partnerów, organizowane w wybranym obszarze tematycznym przez sieci instytucji finansujących badania naukowe

Konkursy krajowe

Szczegółowe warunki konkursów mogą się różnić w zależności od edycji. Aktualne informacje dotyczące konkursów publikowane są na stronie internetowej www.ncn.gov.pl.

MINIATURA

Konkurs na działania naukowe służące przygotowaniu założeń przyszłego projektu badawczego, które mogą być realizowane w formie: badań wstępnych, kwerendy lub wyjazdu o charakterze naukowym. Konkurs skierowany jest do osób, które uzyskały stopień doktora w okresie do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, nie kierowały i nie kierują projektem badawczym NCN oraz nie są laureatami konkursów na stypendia doktorskie lub staże finansowane ze środków NCN.

PRELUDIUM

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby, które nie mają stopnia naukowego doktora.

Projekty mogą trwać od roku do 3 lat i są realizowane pod nadzorem promotora lub opiekuna naukowego. Badania finansowane w ramach tego konkursu nie muszą być związane z przygotowaniem rozprawy doktorskiej.

SONATINA

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby będące do 3 lat po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Umożliwia pełnoetatowe zatrudnienie na stanowisku naukowym. Laureat konkursu otrzymuje również środki finansowe na realizację projektu badawczego w miejscu zatrudnienia oraz odbycia stażu w zagranicznym ośrodku.

SONATA

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy doktora, uzyskany od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Celem konkursu jest wsparcie kierownika projektu

w prowadzeniu badań naukowych o charakterze podstawowym, również z wykorzystaniem nowoczesnego zaplecza aparaturowego i/lub rozwiązania metodologicznego.

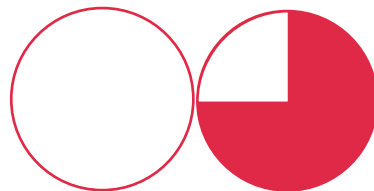
SONATA BIS

Konkurs na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego realizowane przez osoby posiadające stopień lub tytuł naukowy, które uzyskały stopień doktora w okresie od 5 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Konkurs skierowany jest do wyróżniających się młodych badaczy, którzy chcą utworzyć własny zespół, z którym będą prowadzić najbardziej nowatorskie prace.

OPUS

Konkurs na projekty badawcze otwarty dla wszystkich naukowców, niezależnie od etapu kariery naukowej. Projekty są realizowane indywidualnie przez kierownika projektu lub przez zespoły badawcze, w skład których wchodzi kierownik oraz adekwatna do zakresu projektu liczba wykonawców. Projekty OPUS można realizować bez udziału partnerów zagranicznych, ale również we współpracy z partnerami z zagranicznych instytucji naukowych lub z wykorzystaniem przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urzędzeń badawczych.

We wrześniu 2026 r. w ścieżce **OPUS + LAP/ Weave** zostanie otwarty nabór na projekty międzynarodowe realizowane we współpracy z zespołami z Austrii, Czech, Słowenii, Szwajcarii, Niemiec, Luksemburga oraz Belgii-Flandrii. Projekty będą finansowane przez agencje partnerskie NCN, w oparciu o rekomendację Centrum pełniącego rolę tzw. agencji wiodącej odpowiedzialnej za ocenę merytoryczną wniosku.

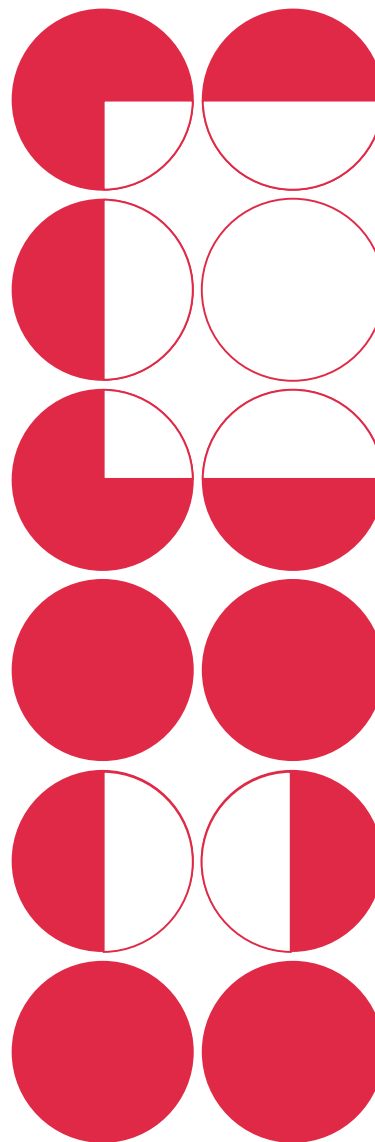
MAESTRO

Konkurs na projekty badawcze prowadzone przez doświadczonych naukowców, mające na celu realizację pionierskich badań, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe. W konkursie mogą brać udział osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora, które w ciągu ostatnich 10 lat przed rokiem złożenia wniosku spełniły określone w ogłoszeniu kryteria m.in. opublikowały co najmniej pięć publikacji w renomowanych czasopismach naukowych oraz kierowały realizacją co najmniej dwóch projektów badawczych wyłonionych w drodze konkursu.

KONKURSY OGŁASZANE WE WSPÓŁPRACY Z NARODOWĄ AGENCJĄ WYMIANY AKADEMICKIEJ

Narodowe Centrum Nauki organizuje również programy we współpracy z polskimi instytucjami finansującymi naukę.

Współpraca między NCN i NAWA realizowana jest w ramach konkursu Polskie Powroty NAWA (od trzeciej edycji), skierowanego do polskich naukowców pracujących za granicą i umożliwiającego im powrót do kraju i zatrudnienie w polskich jednostkach naukowo-badawczych. NAWA pokrywa w tych projektach koszty zatrudnienia naukowców i członków zespołów projektowych, ich adaptacji i organizacji miejsca pracy, a także przeprowadzki do kraju. NCN finansuje tzw. komponenty badawcze realizowane w trakcie pierwszych 18 miesięcy od rozpoczęcia projektu. Wsparcie obejmuje podstawowe środki na prowadzenie badań, które następnie mogą być kontynuowane w ramach większych projektów badawczych.

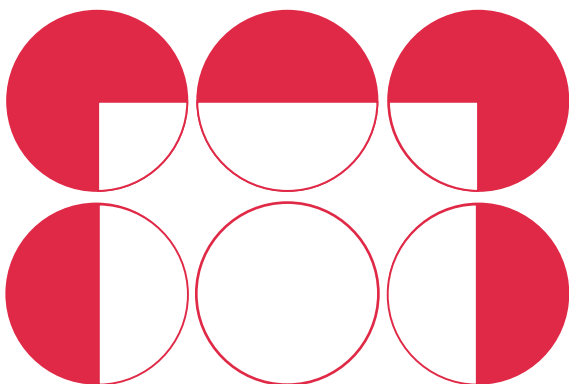
Współpraca międzynarodowa

Umiejscowienie nauki to jedno z ustawowych zadań NCN. Od początku swojej działalności Centrum wspólnie z zagranicznymi agencjami finansującymi badania ogłasza konkursy na międzynarodowe projekty badawcze, wspierając polskich badaczy w naukowej współpracy z partnerami z innych krajów.

Centrum współpracuje także z innymi agencjami w celu kształtowania europejskiej polityki naukowej i angażuje się w prace stowarzyszenia Science Europe, działania na rzecz otwartego dostępu do danych badawczych (sieć European Open Science Cloud) bądź projekty o charakterze tzw. CSA – *Coordination and Support Actions* (Działań Koordynacyjnych i Wspierających).

NCN co roku ogłasza konkursy wielostronne, współorganizowane z zagranicznymi agencjami finansującymi badania naukowe w ramach międzynarodowych sieci wspierających określone dziedziny nauk. Jest także koordynatorem dwóch sieci o tym charakterze – w obszarze technologii kwantowych (QuantERA) oraz w obszarze nauk społecznych i humanistycznych (CHANSE). Centrum prowadzi również program POLONEZ BIS adresowany do naukowców z zagranicy i współfinansowany w ramach inicjatywy Marie Skłodowska-Curie Actions.

Międzynarodowe sieci z udziałem NCN ogłaszające konkursy na projekty badawcze w latach 2026 i 2027

Nazwa	Liczba organizacji	Liczba krajów	Obszary badawcze wspierane przez sieć
Biodiversa+	83	41	ochrona środowiska naturalnego i zrównoważone zarządzanie bioróżnorodnością
OHAMR	53	30	lekooporność drobnoustrojów
M-ERA.NET	49	35	nauka o materiałach, inżynieria materiałowa, niskoemisyjne technologie energetyczne, materiały na potrzeby przyszłych technologii produkcji akumulatorów, zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu
QuantERA	42	32	technologie kwantowe
Trans-Atlantic Platform (T-AP)	16	12	nauki humanistyczne i społeczne
LUKE	20	13	program na rzecz budowania i wzmocnienia potencjału nauki ukraińskiej
WEAVE	12 (NCN – współpraca z 7 agencjami)	11 (NCN – współpraca z 7 krajami)	wszystkie obszary badań

Międzynarodowe sieci koordynowane przez NCN

QuantERA to program koordynowany przez Narodowe Centrum Nauki, który integruje organizacje finansujące badania naukowe z ponad 30 krajów, tworząc jedną z największych sieci wspierających rozwój technologii kwantowych w Europie i poza jej granicami. QuantERA cieszy się dużym uznaniem partnerów, Komisji Europejskiej oraz środowiska naukowego, dzięki czemu program doczekał się już trzech edycji.

Głównym celem Programu jest organizowanie konkursów na projekty badawcze realizowane przez międzynarodowe konsorcja. Począwszy od 2017 roku w konkursach QuantERA nagrodzono 101 projektów realizowanych przez 544 zespołów badawczych, w tym 37 z Polski.

W 2026 roku rozstrzygnięty zostanie piąty już konkurs — QuantERA Call 2025, w którym złożono rekordową liczbę 287 międzynarodowych wniosków. Konsorcjum podejmie także dyskusje nad założeniami kolejnego konkursu.

Konsorcjum QuantERA działa aktywnie na wielu polach, zwiększając zasięg, oddziaływanie i prestiż Programu,

który wspiera doskonałość naukową poprzez finansowanie projektów, promowanie nauki i innowacji oraz prezentację wyników badań. Szczególnym wsparciem objęci są partnerzy z tzw. Widening Countries, którzy zachęceni są do współpracy naukowej z ośrodkami odnoszącymi większe sukcesy w programach ramowych. Program niezmiennie promuje również obecność szerszej reprezentacji kobiet w konsorcjach badawczych.

CHANSE (Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe) to program ERA-Net Cofund koordynowany przez NCN (2021-2026). Konsorcjum CHANSE pozyskało grant w wysokości 10 mln euro pochodzący z Programu Ramowego UE Horyzont 2020.

W trzech zorganizowanych w ramach CHANSE konkursach finansowanie otrzymało 46 projektów, w tym 18 z udziałem naukowców z Polski. Łącznie w sfinansowanych przez CHANSE projektach udział bierze 225 zespołów, których założenia i osiągnięcia opisane zostały na indywidualnych stronach projektów oraz w katalogach i publikacji *Stories of change*.

Inne programy międzynarodowe

Narodowe Centrum Nauki koordynuje na poziomie krajowym dwa Partnerstwa Europejskie grupujące różnorodne podmioty wspierające wybrany obszar badań. NCN uczestniczy w konkursach na projekty badawcze ogłaszane raz w roku przez każde z Partnerstw i finansuje projekty obejmujące szerokie spektrum badań, zarówno badania podstawowe, jak i stosowane.

Europejskie Partnerstwo na rzecz Bioróżnorodności (Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa+)) stanowi europejską platformę skupiającą krajowe oraz regionalne programy badań i innowacji na rzecz ochrony i wzmocnienia bioróżnorodności na Ziemi.

Biodiversa+, współfinansowana ze środków Komisji Europejskiej, ma na celu potężenie nauki, polityki i praktyki na rzecz zmian transformacyjnych i stanowi element unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030. Partnerstwo Biodiversa+ ogłosiło do tej pory 4 konkursy na międzynarodowe projekty badawcze, w ramach których sfinansowano 103 projekty, w tym 18 z udziałem Polaków.

Partnerstwo OH AMR to 10-letni Program (2025-2035) realizowany przez 53 instytucje z 30 krajów w ramach Programu Horyzont Europa, koordynujący i wspierający badania i innowacje w ramach interdyscyplinarnego podejścia „Jedno zdrowie” (One Health) w celu rozwiązania problemów i zmniejszenia obciążeń związanych z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe.

W ramach Partnerstwa OH AMR zaplanowano ogłoszenie sześciu konkursów na międzynarodowe projekty badawcze, których celem jest opracowanie nowych, innowacyjnych metod leczenia antybiotykooporności.

Centrum jest zaangażowane w program Weave oparty o procedurę agencji wiodącej (*Lead Agency Procedure – LAP*) polegającą na wykorzystaniu krajowych konkursów, uruchamianych przez każdą z zaangażowanych instytucji, do oceny projektów międzynarodowych. Wnioski o finansowanie dwu- lub trójstronnych projektów badawczych we wszystkich dyscyplinach nauki są poddawane ocenie merytorycznej tylko w jednej

z instytucji – agencji wiodącej. Rolę agencji wiodącej pełni wybrana instytucja, właściwa dla jednego z zespołów uczestniczących w danym projekcie. Wnioski te są oceniane wraz z pozostałymi wnioskami złożonymi konkursie, również tymi, które nie mają międzynarodowego charakteru.

Centrum prowadzi w obrębie programu Weave współpracę z agencjami partnerskimi z Austrii (Austrian Science Fund, FWF), Czech (Czech Science Foundation, GAČR), Słowenii (Slovenian Research and Innovation Agency, ARIS), Szwajcarii (Swiss National Science Foundation, SNSF), Niemiec (German Research Foundation, DFG), Luksemburga (Luxembourg National Research Fund, FNR) oraz Belgii-Flandrii (Research Foundation – Flanders, FWO). Program ten powstał pod auspicjami stowarzyszenia Science Europe.

W NCN nabór dwu- lub trójstronnych wniosków we wszystkich dyscyplinach nauki w ramach programu Weave prowadzony jest w dwóch konkursach, zależnie od tego, czy rolę agencji wiodącej pełni zagraniczna instytucja partnerska czy NCN:

- w konkursie Weave-UNISONO – w przypadku wniosków krajowych, dla których wnioski wspólne są składane i oceniane w zagranicznych instytucjach partnerskich jako agencjach wiodących (FWF, GAČR, ARIS, SNSF, DFG, FNR lub FWO);
- w jesiennej edycji konkursu OPUS – w przypadku wniosków o finansowanie projektów badawczych realizowanych w ramach współpracy LAP ocenianych w NCN jako agencji wiodącej.

WSPÓŁPRACA DWUSTRONNA

Centrum ogłasza cyklicznie konkursy we współpracy dwustronnej z partnerami z Chin (National Natural Science Foundation of China - NSFC) oraz Litwy (Research Council of Lithuania - LMT).

Nabór w polsko-litewskim programie DAINA otwarty jest każdorazowo dla wszystkich dziedzin nauki. Dotychczas odbyły się 3 konkursy we współpracy NCN i LMT, począwszy od roku 2017. Czwarta edycja konkursu DAINA zostanie ogłoszona 15 czerwca 2026 r., a wnioski będzie można składać do 22 września 2026 r. Planowany termin rozstrzygnięcia konkursu to marzec 2027 r.

Jak dotąd uruchomione zostały 4 edycje polsko-chińskiego konkursu SHENG, ogłaszane od 2018 roku. Naprzemiennie, co 2 lata, otwierany jest nabór dla wybranych obszarów dziedzinowych z zakresu nauk ścisłych i technicznych, a także nauk ekonomicznych i im pokrewnych, a następnie, 2 lata później, nabór dla pozostałego zakresu nauk ścisłych, nauk o życiu oraz badań w wybranych obszarach psychologii i nauk społecznych. Wnioski oceniane są merytorycznie niezależnie przez NCN i NSFC, a do finansowania rekomendowane są te, które uzyskują pozytywną ocenę ekspertów w obu agencjach. NCN prowadzi rozmowy z NSFC dotyczące otwarcia kolejnego naboru w konkursie SHENG, na przełomie 2026 i 2027 roku.

DIOSCURI

We współpracy z niemieckim Towarzystwem Maxa Plancka (MPG) Narodowe Centrum Nauki współtworzy program DIOSCURI mający na celu powoływanie Centrów Doskonałości Naukowej oraz monitorowanie efektów pracy Centrów w Polsce. Program przyczynia się do zrównoważenia dystrybucji doskonałości naukowej w Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA).

W ramach dotychczasowych czterech edycji konkursu przy polskich instytucjach przyjmujących, specjalizujących się w różnych dziedzinach nauki, utworzonych zostało osiem Centrów Dioscuri. Każde nowo powołane Centrum współpracuje z niemieckim partnerem naukowym, a jego finansowanie zapewnia NCN ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP oraz MPG ze środków niemieckiego Federalnego Ministerstwa Nauki, Technologii i Astronautyki. Liderzy Centrów Doskonałości Naukowej Dioscuri tworzą wybitne, międzynarodowo konkurencyjne zespoły badawcze w jednostkach przyjmujących i pozyskują dalsze środki na finansowanie badań w ramach swoich centrów.

W 2026 roku NCN wraz z Towarzystwem Maxa Plancka zaprosi wybitnych naukowców do utworzenia dwóch interdyscyplinarnych Centrów Doskonałości Nauko-

wej Dioscuri, których wpływ naukowy będzie miał znaczenie dla przynajmniej dwóch z trzech działów badawczych: nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce; nauk o życiu; nauk ścisłych i technicznych.

FULBRIGHT SENIOR AWARD – KOMPONENT BADAWCZY

Stypendystki i stypendyści programu Fulbright Senior Award organizowanego przez Polsko-Amerykańską Komisję Fulbrighta po powrocie do Polski mogą kontynuować współpracę z naukowcami ze Stanów Zjednoczonych, dzięki finansowaniu uzyskanemu z NCN. Naukowiec i naukowcy, których projekt zgłaszany do Fulbright Senior Award mieści się w zakresie badań podstawowych mogą ubiegać się o finansowanie tzw. komponentu badawczego po zakończeniu stypendium Fulbrighta i powrocie do jednostki macierzystej. Dzięki realizacji komponentu współpraca naukowa z partnerem z USA może być kontynuowana m.in. poprzez wspólne prowadzenie badań, wyjazdy do instytucji partnerskiej lub przyjęcie jej przedstawicieli u siebie, czy też promowanie realizowanego projektu i jego wyników.

PARTNERSTWO SOCIAL TRANSFORMATIONS AND RESILIENCE

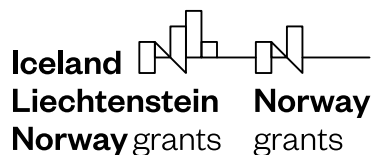
W 2025 r. Narodowe Centrum Nauki objęło rolę koordynatora Partnerstwa Europejskiego Social Transformations and Resilience (STR). Celem partnerstwa jest odpowiedź na wyzwania społeczne związane z klimatem, demografią, cyfryzacją i niespodziewanymi katastrofami, zdobycie wiedzy i wypracowanie narzędzi radzenia sobie z tymi wyzwaniami we współpracy międzynarodowej, interdyscyplinarnej i w sposób systemowy.

Partnerstwo ma pomóc w kształtowaniu polityki opartej na badaniach naukowych w obszarach tematycznych takich jak:

- wsparcie modernizacji systemów ochrony społecznej i usług podstawowych;
- przyszłość pracy;
- wspieranie edukacji i rozwijania umiejętności;
- sprawiedliwa transformacja w kierunku neutralności klimatycznej.

Partnerstwo rozpocznie się w 2027 roku i potrwa 7–10 lat. W ramach STR organizowane będą coroczne konkursy na międzynarodowe projekty badawcze w czterech powyższych obszarach tematycznych. Prowadzone będą również programy szkoleniowe, warsztaty oraz wydarzenia wspierające współpracę między środowiskiem naukowym a szerokim gronem interesariuszy, w tym twórcami polityk publicznych, przedstawicielami biznesu, organizacjami pozarządowymi oraz partnerami społecznymi. Realizowane będą także działania pro-

mujące otwartą naukę, otwarte dane i ich dostępność, a także upowszechniające korzystanie z infrastruktury badawczej.

FUNDUSZE EOG I FUNDUSZE NORWESKIE 2021–2028

NCN kolejny raz pełni rolę operatora programu Badania podstawowe, aktualnie w ramach IV edycji funduszy EOG i funduszy norweskich na lata 2021–2028. Program wspiera badania podstawowe we wszystkich dziedzinach nauki, z uwzględnieniem priorytetów obowiązujących w obecnej edycji Funduszy, którymi są: zielona transformacja; demokracja, praworządność i prawa człowieka; włączenie społeczne i odporność społeczeństwa. Każdy projekt badawczy musi wpisywać się w co najmniej jeden z priorytetów. Promowane są badania w zakresie nauk społecznych i humanistycznych oraz polarnych, a także współpraca interdyscyplinarna i międzysektorowa. Ważnym elementem programu jest zwiększanie udziału naukowców na wczesnym etapie kariery i kobiet-naukowców w międzynarodowym środowisku badawczym, w tym wzmocnienie ich kompetencji w roli liderów/liderów zespołów badawczych. Szczególny nacisk jest położony na rozwój współpracy badawczej z partnerami z Norwegii, Islandii i Liechtensteinu.

Konkursy i inicjatywy planowane w ramach programu:

- **GRIEG BIS:** konkurs na bilateralne projekty badawcze we wszystkich dziedzinach nauki. Wspiera projekty odpowiadające na kluczowe wyzwania współczesności, z naciskiem na współpracę międzynarodową i interdyscyplinarność.
- **Coordination & Capacity (C&C) Kick-off:** konkurs wspierający tworzenie międzynarodowych i interdyscyplinarnych zespołów badawczych oraz przygotowanie projektów do konkursu LANGSPIL.
- **LANGSPIL – INTERDISCIPLINARY:** konkurs na projekty interdyscyplinarne, łącznie różne dziedziny nauki w celu lepszego zrozumienia i rozwiązywania złożonych problemów społecznych i środowiskowych.
- **C&C Follow-up:** konkurs wspierający wykorzystanie i upowszechnianie wyników badań, w tym współpracę z interesariuszami oraz działania zwiększające społeczny, gospodarczy i środowiskowy wpływ badań.
- **Projekt predefiniowany** – badania polarne: inicjatywa wzmacniająca współpracę międzynarodową i rozwój badań polarnych, ze szczególnym uwzględnieniem partnerstw z państwami-darczyńcami.

W konkursach GRIEG BIS i LANGSPIL Centrum będzie zachęcać do działań wzmacniających synergię z programami ramowymi UE, partnerstwami europejskimi (takimi jak koordynowane przez NCN partnerstwo Social Transformations and Resilience) oraz inicjatywami ba-

dawczymi realizowanymi w innych krajach-beneficjentach funduszy EOG i funduszy norweskich.

PARTNERSTWO EUROPEAN OPEN SCIENCE CLOUD

European Open Science Cloud (EOSC) to europejskie Partnerstwo realizowane przez Komisję Europejską i EOSC Association, którego jednym z głównych celów jest budowa Federacji EOSC – infrastruktury łączącej europejskie zasoby badawcze: dane, usługi i narzędzia. Federacja oznacza, że zasoby nie są gromadzone w jednym miejscu, lecz pozostają u swoich gospodarzy, a dzięki wspólnym standardom, interoperacyjnym rozwiązaniom oraz przyjaznym dla użytkownika, powiązanim ze sobą platformom rozwijanym przez węzły krajowe i tematyczne mają być łatwo dostępne dla naukowców, tak aby mogli z nich korzystać ponad granicami państw i dyscyplin badawczych.

NCN koordynuje działania EOSC w Polsce od 2021 roku. Przedstawiciel NCN reprezentuje Polskę w EOSC Steering Board, organie doradczym Komisji Europejskiej zrzeszającym przedstawicieli państw członkowskich i stowarzyszonych, a także w EOSC Association, gdzie pełni rolę krajowej organizacji przedstawicielskiej. Od 2025 roku NCN pełni również funkcję koordynatora krajowego węzła EOSC-PL, stanowiącego polski wkład w rozwijaną Federację EOSC.

Węzeł EOSC-PL powstaje w ścisłej współpracy z ACK Cyfronet AGH, ICM Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutem Oceanologii PAN oraz Politechniką Gdańską. Węzeł został wybrany w 2025 roku do udziału w pilotażowej fazie budowy Federacji EOSC, w ramach której współpracuje z węzłami krajowymi z innych państw europejskich, m.in. z Niemiec, Słowacji, Holandii, Finlandii i Włoch, a także z węzłami tematycznymi, takimi jak CERN, BBMRI, Digital Twin Ocean oraz Life Science Research Infrastructures. Zadaniem EOSC-PL jest rozwój krajowego punktu dostępu do usług EOSC, włączanie polskich zasobów i usług do Federacji oraz wspieranie interoperacyjności danych i narzędzi badawczych.

Ważnym elementem działań NCN są także szkolenia, kursy i działania informacyjne. Kursy online udostępniane na platformie Navoica od 2023 roku rozwijają kompetencje w zakresie zarządzania danymi badawczymi. Skorzystało z nich już ponad 10 tysięcy naukowców z Polski i z zagranicy.

Więcej na temat:

Działania krajowych

Federacji EOSC

Platformy Węzła Krajowego

Zastosowania zasobów platformy eosc.pl

Narodowe Centrum Nauki jest także partnerem projektu EOSC Gravity, realizowanego w ramach programu Horyzont Europa na rzecz dalszego rozwoju Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (EOSC). Projekt jest koordynowany przez EOSC Association. Projekt wspiera przygotowanie nowego modelu zarządzania EOSC, zwłaszcza w kontekście rozwijanej Federacji EOSC, wzmacniając współpracę między instytucjami, projektami INFRA-EOSC i interesariuszami na poziomie europejskim oraz krajowym. W konsorcjum NCN pełni istotną rolę merytoryczną i organizacyjną. NCN koordynuje filar 5 Monitoring, Reporting, Impact, odpowiadając za koordynację na poziomie Partnerstwa EOSC działań związanych z monitorowaniem postępów, raportowaniem rezultatów oraz oceną wpływu EOSC. NCN prowadzi również działania w obszarze krajowego zaangażowania, wspierając udział krajowych społeczności i interesariuszy w rozwoju Federacji EOSC. Dodatkowo realizuje działania związane z rozwojem EOSC Academy, która ma wzmacniać kompetencje, wymianę wiedzy i szkolenia na poziomie europejskim, krajowym oraz instytucjonalnym.

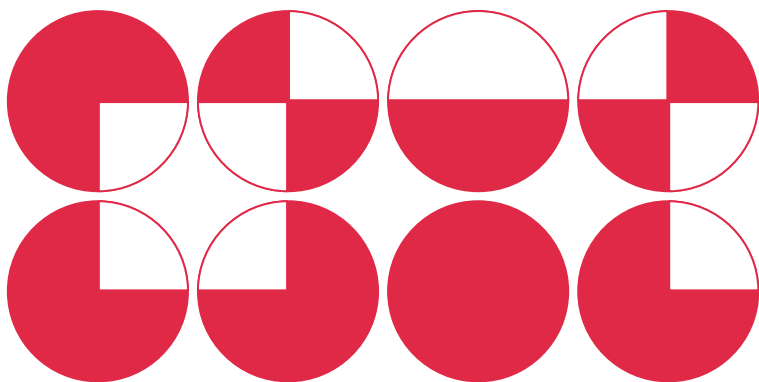
Harmonogram konkursów NCN

Harmonogram konkursów krajowych, dwustronnych i realizowanych zgodnie z procedurą LAP w 2026 r.

Harmonogram konkursów ogłaszanych przez sieci międzynarodowe i partnerstwa z udziałem NCN

Eksperci NCN

Narodowe Centrum Nauki powołuje ekspertów w poszczególnych dziedzinach, których zadaniem jest merytoryczna, rzetelna, wnikliwa i bezstronna ocena wniosków składanych w konkursach oraz raportów z realizacji projektów, przeprowadzona zgodnie z odpowiednimi regulacjami przyjętymi przez Radę NCN. Ekspert jest niezależny w swoich działaniach i ocenach, a także zobowiązany do pracy w oparciu o osobiste kompetencje, doświadczenie i najlepszą wiedzę.

Eksperci zaangażowani do oceny wniosków i projektów finansowanych przez NCN:

1. członkowie zespołów ekspertów – wybierani przez Radę NCN spośród wybitnych naukowców, powołani przez dyrektora NCN do oceny wniosków w ramach panelu dziedzinowego lub w grupie nauk. Opiniują wnioski indywidualnie na pierwszym etapie oceny. Podczas posiedzeń debatuje nad wspólną oceną dla każdego wniosku i kolegialnie decydują o jego dalszych losach, m.in. o tym, czy znajdzie się on na liście projektów rekomendowanych do finansowania,

2. eksperci zewnętrzni – sporządzający opinie indywidualne na drugim etapie oceny w większości konkursów NCN,

3. członkowie zespołów stałych – oceniający raporty z realizacji grantów NCN.

W 2025 roku w NCN powołano 2092 członków zespołów ekspertów, którzy na pierwszym etapie oceny zaopiniowali łącznie ponad 11,2 tysięcy wniosków. W drugim etapie procesu oceny wniosków uczestniczyło ponad 7,5 tysiąca ekspertów zewnętrznych z kraju i z zagranicy, którzy wykonali ponad 10 tysięcy indywidualnych ocen. Odsetek recenzji zagranicznych wyniósł przeszło 99%.

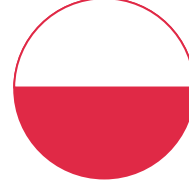
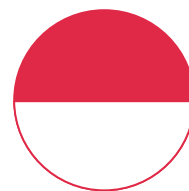
W swoich działaniach eksperci NCN zobowiązani są do kierowania się troską o rozwój nauki w Polsce, poprzez wspieranie – w ramach swych kompetencji – badań naukowych, które najbardziej zasługują na promocję i finansowe wsparcie. W realizowaniu swych zadań zachowują zasadę poufności w odniesieniu do procesu oceniania, treści oceny oraz osób ją przygotowujących. Eksperci są zobowiązani do przestrzegania zasad etycznych przyjętych przez Radę NCN.

W 2025 r. w NCN powołano

2092

członków zespołów
ekspertów

1

na pierwszym etapie oceny
zaopiniowali łącznie prawie

11,2 tys.

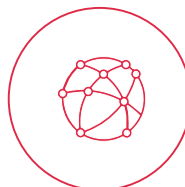
wniosek

2

w drugim etapie procesu oceny
wniosków uczestniczyło niemal

7,5 tys.

ekspertów zewnętrznych
z kraju i z zagranicy

wykonalili blisko

10 tys.

indywidualnych ocen

Odsetek recenzji
zagranicznych wyniósł
przeszło

Ocena wniosków

Celem działalności Narodowego Centrum Nauki jest finansowanie najlepszych badań naukowych poprzez wypracowany dwuetapowy system środowiskowej oceny wniosków (*peer review*). Rada NCN przyjęła jako ogólną zasadę uwzględnianie w starannie przemyślanych porporcjach zarówno oceny jakości samego projektu, jak i kwalifikacji oraz osiągnięć kierownika projektu.

Proces oceny wniosku rozpoczyna się od dokonywanej przez koordynatorów dyscyplin oceny formalnej obejmującej weryfikację kompletności oraz prawidłowości przygotowania i złożenia wniosku o finansowanie projektu. Oceny merytorycznej wniosków dokonują zespoły ekspertów i przebiega ona w większości konkursów NCN dwuetapowo.

I ETAP

Wnioski są opiniowane przez członków zespołów ekspertów. Opinie indywidualne stanowią punkt wyjścia do dyskusji nad wnioskiem podczas pierwszego posiedzenia panelowego. Decyzja o odrzuceniu wniosku lub skierowaniu go do drugiego etapu oceny jest podejmowana kolegialnie przez zespół. Zespoły

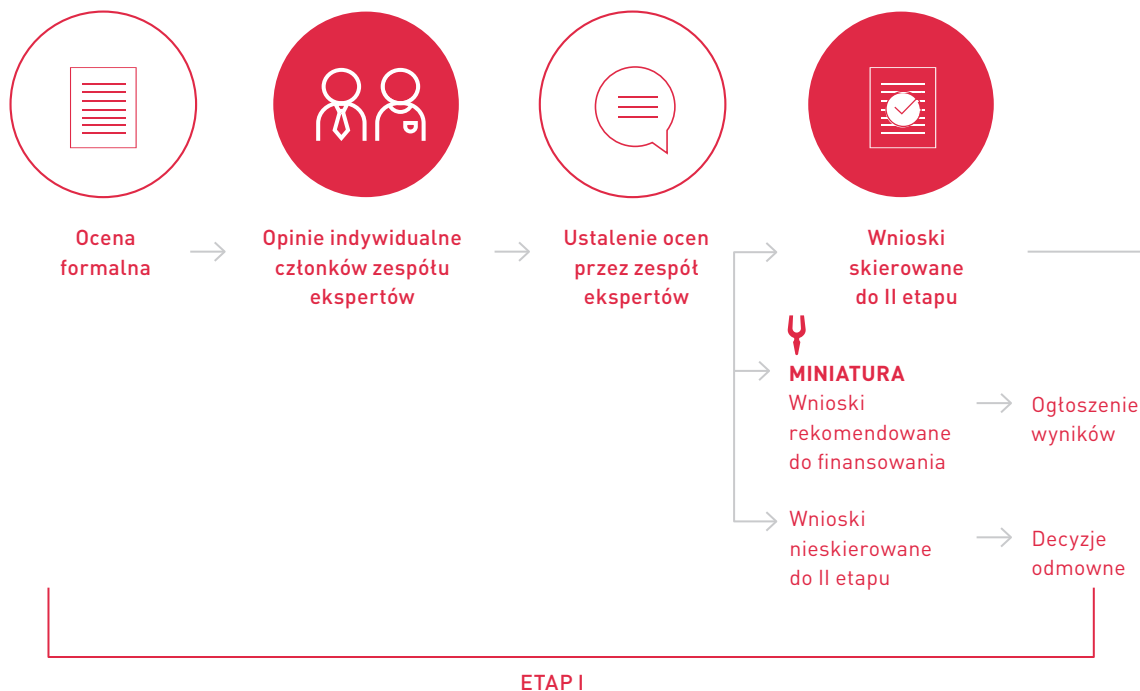
ekspertów przygotowują listy wniosków skierowanych do II etapu lub do finansowania w konkursie MINIATURA (w tym konkursie ocena merytoryczna jest jednoetapowa).

II ETAP

Przebiega w jednym z dwóch trybów, w zależności od konkursu. Wnioski złożone w konkursach OPUS, PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO są opiniowane przez ekspertów zewnętrznych (recenzentów), w tym zagranicznych, których opinie są następnie omawiane przez zespół ekspertów podczas drugiego posiedzenia panelowego. Ekspertów zewnętrznych wskazują koordynatorzy dyscyplin z uwzględnieniem rekomendacji członków zespołu. W konkursach SONATINA, SONATA BIS oraz MAESTRO na II etapie oceny dodatkowo przeprowadzana jest rozmowa kwalifikacyjna. Zespół ekspertów ustala ocenę wniosku oraz sporządza listy rankingowe wskazując wnioski rekomendowane do finansowania.

Schemat oceny wniosków został przedstawiony na kolejnych stronach.

Schemat oceny wniosków

Młodzi naukowcy

Jednym z priorytetów Narodowego Centrum Nauki jest wspieranie rozwoju młodych naukowców i naukowców, czyli osób będących przed doktoratem lub do 7 lat po uzyskaniu naukowego doktora. Z myślą o nich powstały konkursy PRELUDIUM, SONATINA, SONATA, w których nie muszą rywalizować z bardziej doświadczonymi badaczami. W latach 2011-2025 ogłoszono w sumie 73 edycje konkursów* adresowanych do młodych naukowców.

NCN wspiera rozwój młodych naukowców poprzez finansowanie realizowanych przez nich badań. W krajowych konkursach NCN rozstrzygniętych w 2025 r.:

W krajowych konkursach* NCN rozstrzygniętych w 2025 r.:

27%

łącznej kwoty przyznanej naukowcom stanowiło finansowanie projektów realizowanych przez młodych naukowców,

50%

ogółu wniosków stanowiły wnioski złożone w konkursach adresowanych do młodych naukowców i w innych konkursach krajowych NCN, w których kierownik projektu spełniał definicję młodego naukowca,

55%

zakwalifikowanych do finansowania projektów jest realizowane przez młodych naukowców.

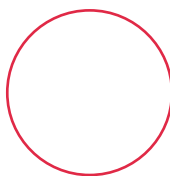
* Z wyłączeniem konkursu TANGO, SZYBKA ŚCIEŻKA DOSTĘPU DO FUNDUSZY NA BADANIA NAD COVID-19 oraz Programu dla naukowców z UKRAINY na kontynuowanie badań w Polsce.

Nagroda NCN 2025

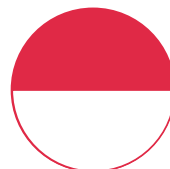

Nagroda Narodowego Centrum Nauki jest wyróżnieniem przyznawanym badaczkom i badaczom do 12 lat od roku uzyskania stopnia doktora odznaczającym się znaczącym osiągnięciem naukowym, udokumentowanym publikacjami afiliowanymi w polskiej instytucji naukowej. Nagrodę ustanowiła Rada Narodowego Centrum Nauki w lutym 2013 r., a przyznaje kapituła, w skład której wchodzi dyrektor i Rada NCN. Wyróżnienie jest wręczane w trzech obszarach badawczych: nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce (HS), nauki o życiu (NZ) oraz nauki ścisłe i techniczne (ST).

W 2025 r. wyróżnienia zostały przyznane już po raz trzynasty. Uroczystość wręczenia Nagrody NCN 2025 odbyła się 15 października w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie.

nauki humanistyczne,
społeczne i o sztuce

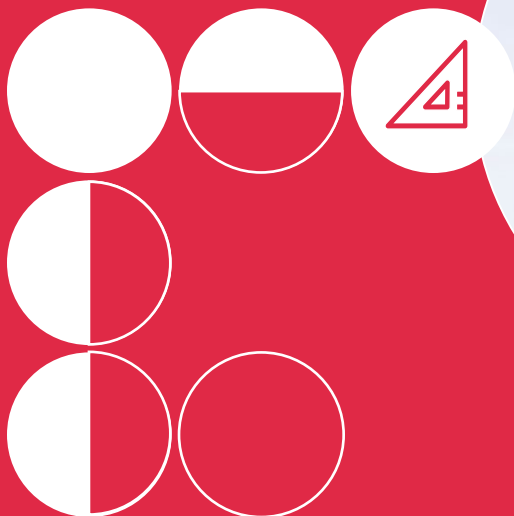

nauki ścisłe
i techniczne

nauki
o życiu

Laureaci Nagrody NCN 2025

Bartosz Szyszko

Laureat w obszarze nauk ścisłych i technicznych

Nagrodzone osiągnięcie: Zaprojektowanie oraz synteza nowej generacji związków supramolekularnych działających jako receptory, maszyny molekularne, a także przetaczniki konformacyjne i stereochemiczne.

Łucja Kowalewska

Laureatka w obszarze nauk o życiu

Nagrodzone osiągnięcie: Nanomorfologia periodycznych układów błon plastydowych jako źródło funkcji biologicznych i inspiracja przy projektowaniu syntetycznych faz błonowych o szerokich zastosowaniach technologicznych.

Maciej Stolarski

Laureat w obszarze nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce

Nagrodzone osiągnięcie: Badania nad perspektywami temporalnymi jako mechanizmem (samo)regulacji emocjonalnej i społecznej.

Przykłady projektów finansowanych przez NCN

POCZYTAJ
O PROJEKCIE

Kierownik projektu:

Margaret Ohia-Nowak

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Tytuł projektu: Multimodalne dyskursy urasawiające w polskich dużych modelach językowych

Panel: HS2

Konkurs: SONATA 20, ogłoszony 16 września 2024 r.

POCZYTAJ
O PROJEKCIE

Kierownik projektu:

Grigor Sargsyan

Instytut Matematyczny PAN

Tytuł projektu: Aksjomaty forsingowe, modele wewnętrzne i determinacja

Panel: ST1

Konkurs: MAESTRO 15, ogłoszony 15 czerwca 2023 r.

POCZYTAJ
O PROJEKCIE

Kierownik projektu:

Katarzyna Piwosz

Morski Instytut Rybacki - Państwowy Instytut Badawczy

Tytuł projektu: Eutrofizacja vs bakterie ftoheterotroficzne: zmiany w udziale aerobowych, anoksygenowych bakterii ftoheterotroficznych w dynamice zbiorowisk bakteryjnych i obiegu węgla w zależności od stanu troficznego środowiska

Panel: NZ8

Konkurs: Weave-UNISONO, ogłoszony 4 stycznia 2021 r.

POCZYTAJ
O PROJEKCIE

Kierownik projektu:

Mikołaj Czajkowski

Uniwersytet Warszawski

Tytuł projektu: Poprawność motywacyjna w badaniach preferencji deklarowanych

Panel: HS4

Konkurs: OPUS 13, ogłoszony 15 marca 2017 r.

POCZYTAJ
O PROJEKCIE

Kierownik projektu:

Agnieszka Józefowska

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kottłątaja
w Krakowie

Tytuł projektu: SoilRise: Podnoszenie świadomości
na temat różnorodności biologicznej gleby
i zwiększanie liczby monitorowanych miejsc w ramach
nauki obywatelskiej (BiodivMon)

Panel: ST10

Konkurs: BiodivMon, ogłoszony 8 września 2022 r.

POCZYTAJ
O PROJEKCIE

Kierownik projektu:

Damian Rolbiecki

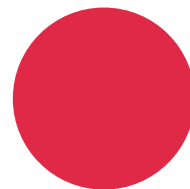
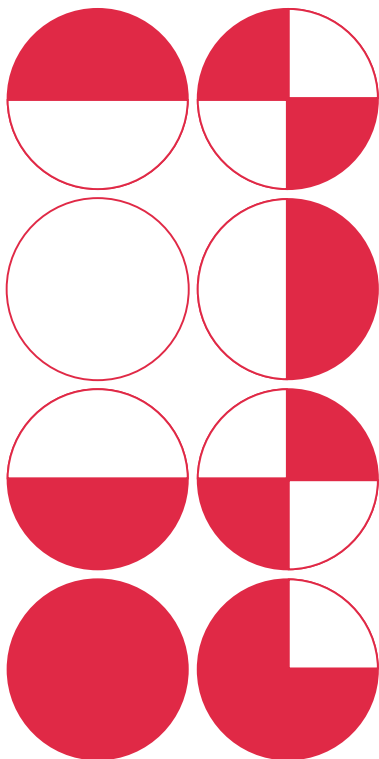
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Tytuł projektu: Metagenom ścieków szpitalnych
– wpływ dezynfekcji ścieków na mikrobiom
i rezystom ścieków

Panel: NZ9

Konkurs: PRELUDIUM 20, ogłoszony 15 marca 2021 r.

WWW.NCN.GOV.PL

GRAMY DLA POLSKIEJ NAUKI

2026